

BurgerBelangen
T.a.v. de heer B. Carlak
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
reactie op raadvragen over shishalounges en gebruik waterpijp	2254632		21 augustus 2018

Geachte heer Carlak,

Op 28 juni heeft u ons enkele vragen gesteld over de populariteit van shishalounges en de gezondheidseffecten van de waterpijp. In deze brief beantwoorden wij uw vragen.

- 1) *Bent u het ermee eens dat wij als gemeente vanuit medeverantwoordelijkheid voor de volksgezondheid, op de hoogte moeten zijn van de mogelijke schadelijke en verslavende effecten van de waterpijp?*

Ja, daar zijn we het mee eens. We worden hierover geïnformeerd via landelijke kennisorganisaties zoals het Trimbos Instituut, Stivoro en onze regionale partners zoals Tactus en GGD Twente.

- 2) *Bent u bereid zodra de resultaten van het RIVM onderzoek over waterpijpen bekend zijn deze te delen met ons, jongeren en horecaondernemers?*

Het Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging – onderdeel van het Trimbos-instituut – heeft eind april 2018 een update van de meest recente (wetenschappelijke) kennis van waterpijp roken samengevat en beschikbaar gesteld.

Enkele kernpunten uit deze update zijn:

- De waterpijp wordt vooral gerookt vanwege de 'gezelligheid' en het sociale karakter ervan.
- In Nederland komt waterpijpegebruik voornamelijk voor onder jongeren en jongvolwassenen en is het gebruik overwegend incidenteel van aard.
- In 2016 had 2,7% van de Nederlanders van 18 jaar en ouder in de afgelopen 12 maanden waterpijp gerookt; onder 18/19 jarigen was dit 20%.
- Uit het Peilstationsonderzoek uit 2015 onder 12 t/m 16 jarige scholieren van het voortgezet onderwijs blijkt dat bijna een kwart (22,5%) ooit waterpijp heeft gerookt.
- Bij het gebruik van de waterpijp komen schadelijke stoffen vrij, zoals nicotine, teer en koolmonoxide, die zowel door de rookwaar als door de verhittingsbron (kooltjes) worden geproduceerd.
- Er zijn verschillende studies uitgevoerd naar de mate van opname van stoffen in het lichaam. De mate van opname hangt echter af van de manier waarop de waterpijp wordt gebruikt, zoals het type rookwaar en de manier van verhitting. Over het algemeen blijkt dat de opname van CO en PAK's hoger, de opname van nicotine gelijk en de opname van nitrosamine lager is dan bij het roken van sigaretten.
- De risico's van waterpijp roken zijn met name gerelateerd aan long- en hart- en vaataandoeningen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

- Er is een aantal studies (in andere landen) uitgevoerd waarin is onderzocht of waterpijppgebruik een opmaat is naar het roken van sigaretten. De resultaten daarvan zijn niet eenduidig.

We zullen de recente onderzoeksgegevens van het Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging delen met betrokken organisaties; voor zover zij nog niet over deze informatie beschikken. Daarnaast zullen we dit ook ter informatie naar de bij de ons bekende shishalounges sturen.

- 3) *Wat gaat u doen in samenwerking met de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit om er voor te zorgen dat jonge bezoekers onder 18 jaar geen tabaksproducten kunnen krijgen in Shishalounges?*

De Tabaks- en rookwarenwet is van toepassing op het gebruik van de waterpijp wanneer deze tabak bevat. Ook aan kruidenmengsels zonder tabak zijn regels opgelegd, zoals een leeftijdsgrens van 18 jaar, een reclameverbod en een gezondheidswaarschuwing op verpakkingen. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op de naleving van het rookverbod in de horeca. Als daarbij geconstateerd wordt dat het rookverbod niet correct wordt nageleefd, wordt een maatregel opgelegd zoals een boete, inbeslagname van rookwaren die niet voldoen en/of het opleggen van een tijdelijk verbod om tabaksprojecten te verkopen. Ook vanuit de gemeente voeren wij periodiek integrale controles in de horeca uit. Dat doen wij onder andere samen met de NVWA. Deze integrale controles kunnen wij gebruiken om te controleren of de horeca zich houdt aan de wettelijke afspraken.

Momenteel zijn er overigens landelijke geluiden dat rookruimten in de horeca mogelijk worden verboden binnen een aantal jaren. Dit zullen we vanuit Hengelo uiteraard nauw volgen en waar nodig daarop ook anticiperen.

- 4) *Bent u bereid in samenwerking met preventieactiviteiten van Tactus, Wijkkracht (jongerenwerk/LOES) en de GGD permanente preventieactiviteiten te ontwikkelen?*

Wij hebben naar aanleiding van uw vragen contact gezocht met Tactus (preventiemedewerker), JGZ (jeugdartsen verbonden aan het VO en gezondheidsbevorderaar) en Wijkkracht (enkele jongerenwerkers). De professionals geven aan geen signalen te hebben dat het gebruik van waterpijp door jongeren de laatste tijd is toegenomen. Er zijn ook geen vragen binnengekomen van scholen en andere organisaties over dit onderwerp. Het lijkt erop dat de aandacht voor en het gebruik van waterpijp juist iets minder lijkt te worden. Er is wel gebruik, maar met name door een oudere (20 plus) doelgroep, maar dat wordt niet als zorgelijk gezien. Wel houden we hier de vinger aan de pols.

Binnen de bestaande voorlichtingen en trainingen komt het onderwerp aan de orde. Aangezien er geen grote zorgelijke ontwikkelingen lijken op dit vlak, gaan we hier vooralsnog geen extra preventieve inzet op plegen. Mocht dit in de toekomst wel nodig blijken, dan kunnen we dit alsnog gezamenlijk oppakken met onze partners.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

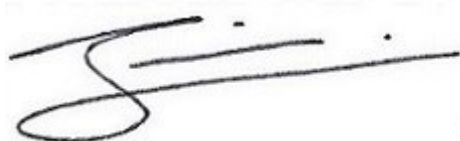
- 5) *Bent u bereid om de betreffende horecaondernemers te begeleiden (waar nodig faciliteren) om samen jongeren te informeren over de schadelijkheid van de waterpijp, door o.a. de waterpijpen van stickers te voorzien en voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen?*

Bij het toesturen van de onderzoeksgegevens van het Nationaal Expertiseteam Tabaksontmoediging zullen we de betreffende ondernemers vragen om dit onder de aandacht te brengen bij hun (jeugdige) bezoekers. Als zij behoefte hebben aan meer informatie en/of voorlichtingsmateriaal, dan willen wij daarin meedenken met onze partners.

Daarnaast gelden voor de waterpijp dezelfde regels als voor het gebruik van andere tabaksproducten: de verpakkingen van waterpijptabak bevatten afschrikwekkende foto's met een waarschuwing.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.